

ЗИЛЬБЕРШТЕЙН Ілля Самійлович (Зильберштейн Илья Самойлович; 15(28). 03. 1905, Одеса — 22. 05. 1988, Москва) — російський літературний критик, літературознавець, мистецтвознавець. Доктор мистецтвознавства. Член СП СРСР (1968). Державна премія СРСР (1979). Навч. в Одес., закін. Ленінгр. (нині С.-Петербург) університет (1926). Від 1930 — у ред. ж. «Огонек» (Москва), де 1931 започаткував вид. наук. зб. архів. матеріалів «Литературное наследство» (за його ред. вийшло 98 т.). Наукові дослідження: першоджерела творчості І. Тургенєва, Ф. Достоєвського, А. Чехова та ін.; взаємозв'язки літ-ри й живопису; спадщина декабристів. Контактуючи з рос. емігрантами, зібрав унік. колекцію картин і малюнків майстрів рос. та зх.-європ. мистецтва, яку 1987 передав Держ. музею історії мистецтв (Москва), а 1994 на її основі створ.

Музей особистих колекцій. Співупорядник та автор вступ. статей і коментарів до кн. «Несобранные рассказы Чехова» (1928), «А. С. Грибоедов в воспоминаниях современников» (1929), «Художественное наследство» (в 2-х т., 1948-49), «Александр Бенуа размышляет...» (1968), «Константин Коровин вспоминает...» (1971; 1990), «Валентин Серов в воспоминаниях, дневниках и переписке современников» (в 2-х т., 1971; 1985-89), «Сергей Дягилев и русское искусство» (в 2-х т., 1982; усі — Москва). У 2-му т. кн. «Репин» (Москва; Ленинград, 1949) вперше опублікував спогади Д. Яворницького «Как создавалась картина "Запорожцы"».

Основні праці

Из бумаг Пушкина: (Новые материалы). Москва, 1926; История одной вражды: Ф. М. Достоевский и И. С. Тургенев. Переписка. Ленинград, 1928; Репин и Горький. Москва, 1944; Репин и Тургенев. Москва, 1945; «Арест пропагандиста»: Картина И. Е. Репина. Москва, 1951; Николай Бестужев и его живописное наследие: История создания портрет. галереи декабристов. Москва, 1956; Разыскания о Тургеневе. Москва, 1970; Художник-декабрист Николай Бестужев (1791-1855 гг.). Москва, 1977; 1988; Парижские находки: Эпоха Пушкина. Москва, 1993.

Рекомендована література

1. Парижские находки: К 100-летию со дня рожд. И. С. Зильберштейна. Москва, 2005;
2. И. С. Зильберштейн: Штрихи к портрету: К 100-летию со дня рожд. Москва, 2006.

Ю. С. Левченко

Бібліографічний опис:

Зильберштейн Ілля Самійлович / Ю. С. Левченко // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2010. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-16166>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України (докладніше).